

2016-05-11

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr ÄLN 2016/20-734

Äldrenämnden

Rättighet för äldre att flytta till vård- och omsorgsboende

Motion den 1 februari 2016 av Gunnel Nyman Gräff m.fl., Socialdemokraterna.

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att i Mål och budget 2016-2018 finns beslut om att Äldrenämnden ska ta fram en strategi för utvecklande och byggande av trygghetsboende under 2016.

Kommunfullmäktige noterar även att möjligheten till att bevilja plats på särskilda boenden till personer över 80 år utan behovsbedömning inte går att genomföra enligt lagstiftning, (Socialtjänstlagen kap. 4 § 1). Plats på särskilda boenden beviljas endast efter individuell biståndsbedömning, enbart ålder är inget skäl.

Motionen är med detta färdigbehandlad.

Paragrafen förklaras för omedelbart justerad.

Sammanfattning

Socialdemokraterna har genom Gunnel Nyman Gräff, Majvie Svärd, Marie Raner och Kaj Nyman i kommunfullmäktige den 1 februari 2016 påtalat att Nacka kommuns borgerliga majoritet lever efter devisen att äldre ska få bo kvar hemma så länge som möjligt och att det är viktigt för många. Men de ser även att det kan innebära att den äldre kan bli ”inlåst” i sitt boende. De möter många äldre som önskar att få ett tryggt boende med tillgång till medicinskt utbildad personal, mat och gemenskap. I motionen anges att trygghetsboende skulle kunna fylla ett sådant behov men att detta saknas i Nacka kommun. Motionärerna yrkar att den som fyllt 80 år och så önskar ska ha rätt att flytta till ett vård- och omsorgsboende eller ett trygghetsboende.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 1 februari 2016 att motionen skulle gå på remiss till äldrenämnden för utredning och förslag till beslut senast 31 maj 2016.

Sociala kvalitetsenheten ser att motionärernas yrkande om att personer över 80 år ska få möjlighet att oberoende av behov kunna flytta till ett särskilt boende kan inte genomföras enligt syftet med lagstiftningen (Socialtjänstlagen kap. 4 § 1). Där anges att plats på särskilda boenden beviljas efter individuell biståndsbedömning.

Trygghetsboende kan drivas i olika former utan biståndsbedömning. Sociala kvalitetsenheten har fått i uppdrag att tillsammans med exploaterings- och fastighetsansvariga stimulera tillkomsten av trygghetsboenden med varierande upplåtelseformer i olika delar av kommunen.

Förslagen i motionen

I en motion från Gunnel Nyman Gräff, Majvie Svärd, Marie Raner och Kaj Nyman, Socialdemokraterna i kommunstyrelsen den 1 februari 2016 yrkas att den som fyllt 80 år och så önskar ska ha rätt att flytta till ett vård- och omsorgsboende¹ eller trygghetsboende.

Enhetens utredning och bedömning

Trygghetsboende

Trygghetsboende är ett begrepp äldreberedningen definierade 2008 som ett boende för personer över 70 år eller äldre som vill ha mer trygghet och social samvaro än vad de kan få i sitt nuvarande hem.

Till skillnad från särskild boende för äldre ingår varken mat, service, omvårdnad eller sjukvård. Däremot är det ett krav att bostäderna ska vara funktionellt utformade, att boendet ska ha gemenskapslokaler för måltider, samvaro, hobby och rekreation samt personal/bovård på angivna tider.

Intresset från byggare och pensionärer i Nacka kommun visade sig tidigare vara svalt när det tidigare investeringsbidraget för trygghetsbostäder infördes. Kraven på gemensamhetslokaler och personalbemanning ledde till alltför höga hyreskostnader. Men Nacka kommun ställer sig i ett yttrande över SOU 2015:85 "Bostäder att bo kvar i", positiv till att återinföra investeringsstödet till trygghetsbostäder med vissa reservationer:

I kommunens Mål och budget 2016-2018 står att Äldrenämnden får i uppdrag att, i samverkan med exploaterings- och fastighetsansvariga, stimulera tillkomsten av trygghetsboenden med varierande upplåtelseformer i olika delar av kommunen. Under år 2016 ska en strategi tas fram som leder till att det byggs och utvecklas Trygghetsboenden med olika upplåtelseformer i flera delar av Nacka.

55+ boende

Äldrenämnden vill också uppmuntra och stimulera byggandet av så kallade 55+ bostäder i syfte att med lite enklare anpassningar kunna bo kvar hemma så länge man vill.

¹ I denna tjänsteskrivelse och i Nacka kommun används begreppet särskilt boende för äldre enligt benämningen i socialtjänstlagen. Motionärerna använder begreppet vård- och omsorgsboende. I praktiken är det samma typ av boende.

Vård- och omsorgsboende/särskilda boenden för äldre

Särskilt boende är en individuellt behovsprövad insats enligt socialtjänstlagen (4 kap. 1 §).

För att beviljas insatsen ska en persons behov av tillsyn, omvårdnad eller krav på trygghet och säkerhet inte längre kunna tillgodoses i det egna hemmet.

Huvudinriktningen, enligt socialtjänstlagen, är att stärka den enskildes möjligheter att bo kvar hemma.

Personer som bedömts ha behov av särskilt boende får idag plats på boenden i Nacka. Sex personer fick inte plats inom den lagstadgade tiden för verkställighet på tre månader under 2015. De hade alla särskilda önskemål på boenden och valde själva att vänta till en ledig plats fanns.

Bedömning

Motionärernas yrkande om att personer över 80 år ska få möjlighet att oberoende av behov kunna flytta till ett särskilt boende med personlig omvårdnad kan inte genomföras enligt syftet med lagstiftningen (Socialtjänstlagen kap. 4 § 1). Där anges att plats på särskilda boenden beviljas efter individuell biståndsbedömning. Ålder är inget skäl.

Trygghetsboende kan drivas i olika former utan biståndsbedömning. Sociala kvalitetsnämnden har fått i uppdrag att tillsammans med exploaterings- och fastighetsansvariga under 2016 ta fram en strategisk plan för att bygga och utveckla trygghetsboenden.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Motion från socialdemokraterna
2. Protokollsutdrag 23 § kommunstyrelsens arbetsutskott den 9 februari 2016

Anna-Lena Möllstam
Enhetschef äldreheten

Eva Britt Lönnback Yilma
Kvalitetsutvecklare
Sociala kvalitetsenheten